

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 9

Дата: 17.11.2023

Тема: Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети

Мета: охарактеризувати географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Ви вже знаєте, що Земля, як й інші планети, має кулеподібну форму. Унаслідок дії відцентрової сили, яка виникає під час обертання Землі навколо своєї осі, вона дещо сплюснута біля полюсів (див. таблицю). У зв'язку з неоднорідністю речовинного складу й розподілу маси форма Землі сплюснута і на екваторі. Така форма нагадує тривісний еліпсоїд, або сфероїд, але насправді поверхня нашої планети більш складна.

Справжня геометрична фігура Землі не має математичних аналогів і отримала назву геоїд, що в перекладі означає «землеподібний». Поверхня геоїда всюди перпендикулярна до напрямку сили тяжіння та збігається з рівнем поверхні Світового океану.

РОЗМІРИ ЗЕМЛІ

Показник	Значення
Радіус екваторіальний	6378,160 км
Радіус полярний	6356,777 км
Довжина меридіана	40 008,5 км
Довжина екватора	40 975,7 км
Площа поверхні Землі	510 млн км ²

Урок № 10

Дата: 17.11.2023

Тема: Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети

Мета: охарактеризувати географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Наша планета обертається навколо уявної осі із заходу на схід та здійснює повний оберт за одну добу (23 год 56 хв 4 с). Земна вісь нахилена під кутом 66°33' до площини орбіти. При цьому вісь орієнтована своїм північним кінцем на Полярну зорю. Середня кутова швидкість обертання (тобто кут, на який зміщується точка на земній поверхні) для всіх широт однакова і становить 15°. Натомість лінійна швидкість різна через різний радіус обертання точок, розташованих на поверхні Землі. Чим менший радіус, тим менша лінійна

швидкість. На екваторі кожна точка проходить найбільший шлях і має найбільшу швидкість — 464 м/с.

Найголовніші наслідки добового обертання Землі навколо своєї осі:

- зміна дня й ночі (осьове обертання дає основну одиницю часу — добу). Із цим пов'язаний добовий ритм сонячної радіації, інтенсивність якої залежить від кута нахилу земної поверхні, а також ритмів нагрівання та охолодження поверхні, життєдіяльності організмів;
- деформація форми поверхні Землі (сплюсненість біля полюсів);
- відхилення тіл, що рухаються у просторі, зі зміною їх географічної широти. Відхиляючу дію обертання Землі називають силою Коріоліса. У результаті всі тіла, що рухаються поверхнею Землі або поблизу неї, відхиляються від первісного напрямку: у Північній півкулі — праворуч за напрямком свого руху, а в Південній півкулі — ліворуч;
- вісь обертання, полюси та екватор є основою географічної системи координат.

Питання для самоперевірки:

1. Назвіть види рухів Землі.
2. Що таке географічний простір?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми.

Рекомендована література: . Географія (рівень стандарту): підручник для 11 класу, закл. заг. серед. освіти / В. В. Безуглий, Г. О. Лисичарова. – Київ: Генеза, 2019.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00